Atodiad 2

Crynodeb Gweithredol o Berfformiad ar gyfer Cyfnod
Ebrill 2017 – Mawrth 2022

Cynnwys uchafbwyntiau

Cyflawniadau, yn arbennig i unrhyw bartner

Risgiau / materion sy'n codi / Oedi neu rwystrau

Yn gyffredinol, sut fyddech chi'n crynhoi perfformiad tuag at gwrdd â blaenoriaethau ar hyn o bryd.

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg, ac mewn ieithoedd a fformatau eraill ar gais.
This document is available in Welsh, and in other languages and formats on request.

Cynllun Gweithredu Strategaeth Cymraeg 2017-2022

Diweddariad Cynnydd:
Ebrill 2017 – Mawrth 2022

Cydlynywd gan Anwen Cullinane – cullima@caerffili.gov.uk

Nod allweddol y strategaeth yw cynnydd isafswm o ***3%*** yn y nifer y siaradwyr Cymraeg rhwng 2017 a 2022

Golyga hyn, erbyn 2021, y bydd gan fwrdeistref sirol Caerffili o leiaf ***14.2%*** o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg

Mae'r holl gamau gweithredu yn y cynllun hwn yn gweithio tuag at y nod hwnnw

Maes Strategol 1 – Y Teulu	**Gweledigaeth** – Hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg o fewn y teulu.	**Dyddiad yr adolygiad:** **Amlder:**

Blaenoriaethau Strategol
• Ymestyn cyfleoedd anffurfiol rheolaidd er mwyn i rieni ddatblygu eu sgiliau iaith Gymraeg er mwyn helpu eu plant i feithrin ac ennill hyder yn eu gallu i ddefnyddio'r iaith Gymraeg
• Creu neges gyson ar draws y sector, er mwyn hyrwyddo manteision trosglwyddo'r iaith Gymraeg o fewn y teulu ac yn galluogi plant i gaffael yr iaith Gymraeg
• Codi ymwybyddiaeth o bwysigrwydd ac argaeledd darpariaeth gweithgareddau cyfrwng Cymraeg i deuluoedd

Rhif	Gweithred	Sylwadau Cynnydd	Statws	Dyddiad	Partneriaid
1.1	Hyrwyddo mudiadau sy'n hybu'r Gymraeg megis Menter Iaith Caerffili, Yr Urdd, Mudiad Meithrin, Canolfan Cymraeg i Oedolion Gwent ac yn benodol eu gweithgareddau a'u gwasanaethau i deuluoedd (trwy rhyngweithiau cymdeithasol, Newsline, Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd)	Mae Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili yn aml yn ail-drydaru ac yn ail bostio gwybodaeth gan sefydliadau Cymraeg ar ein platfformau cyfryngau cymdeithasol. Cynhaliwyd grwpiau cefnogi i rieni yn y sir gan Swyddog Cymraeg i Blant a gweithgareddau megis arwyddo, stori a chân 0-18 mis, tylino babi 0-9 mis a ioga babi 0-12 mis. Cynhaliwyd y grwpiau hyn yng Nghaerffili, Ystrad Mynach, Rhisga, Trethomas, Bargod, Rhymni a Thredegar Newydd. Hyrwyddir y grwpiau gan GGID, partneriaid blynyddoedd cynnar, timoedd bydwragedd ac ymwelwyr iechyd Caerffili. Dosbarthwyd llyfryn caneuon syml i blant bach Cymraeg, canllaw addysg Gymraeg, poster yr wyddor, llyfryn 'Siarad 2 Iaith,' taflen gyffredinol Mudiad Meithrin, taflen amlieithog Mudiad Meithrin, podlediad 'Baby Steps into Welsh,' rhestr chwarae Gymraeg i blant ar Spotify a sianel YouTube Mudiad Meithrin. Cynhaliwyd grwpiau Ti a Fi rhithiol a lleol a chefnogi rhieni i ystyried anfon eu plant i'r Cylch Meithrin.	Ar waith o hyd		Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili Mudiad Meithrin Cymraeg i Blant

		Cynhaliwyd Clwb Cwtsh - cwrs 8 wythnos ar-lein am ddim i rieni newydd a'r teulu estynedig. Crëwyd a chadwyd rhestr o Gylchoedd Meithrin yn sir Caerffili. Mae Menter Iaith Sir Caerffili yn hyrwyddo ei gwasanaethau ei hunan yn ogystal â gweithgareddau a gwasanaethau partneriaid a chyrff eraill. Gwneir hyn trwy system ebostio'r Fenter, cyfryngau cymdeithasol, gwefan y Fenter ac wrth gydnabod gwaith partneriaeth ar draws ei gwasanaethau. Rydym hefyd yn cydweithio'n agos â Chyngor Caerffili er mwyn hyrwyddo ein gwaith ac yn annog partneriaid i gydweithio yn yr un modd. Ar lefel genedlaethol, mae Menter Caerffili yn aelod o rwydwaith cenedlaethol o Fentrau Iaith ac yn hyrwyddo gwaith trawstoriad o fudiadau trwy'r rhwydwaith. Rydym hefyd yn rhannu gwybodaeth am ein gwasanaethau gyda Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Caerffili ac yn fwy diweddar gwasanaeth Dewis. Mae Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg Cyngor Caerffili wedi bod yn hyrwyddo gwaith a gwasanaethau ei holl bartneriaid gan gynnwys gwaith sefydliadau sy'n cael eu cynrychioli ar y Fforwm Iaith. Defnyddir sianeli cyfryngau cymdeithasol a system ebost y Cyngor i hyrwyddo'r wybodaeth. Buom yn annog partneriaid i gydweithio â ni yn yr un modd.	Ar waith o hyd Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022 Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Menter Iaith Caerffili Polisi Corfforaethol
1.2	Ffurflenni gwerthuso digwyddiadau yn cynnwys cwestiynau ynghylch defnydd iaith	Anfonwyd ffurflen adborth i bob rhiant sydd wedi mynychu ein grwpiau ar ddiwedd bob tymor Yn ystod ein holl weithgareddau, rydym yn dosbarthu ac yn casglu ffurflenni a gwybodaeth gwerthuso digwyddiadau. Mae'r wybodaeth yn cynnwys gwybodaeth am farn ac anghenion pobl leol ac yn nodi dewis a defnydd iaith cyfranogwyr. Atgyfnerthir y wybodaeth werthuso hon gan	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Mudiad Meithrin Cymraeg i Blant Menter Iaith Caerffili

		astudiaethau achos mwy manwl sy’n dangos effaith gweithgareddau a gwasanaethau ar ddefnydd iaith unigolion.			
1.3	Datblygu adnodd gwybodaeth cynhwysfawr (llyfryn/adnodd arlein) sy’n dangos y gwasanaethau sydd ar gael trwy gyfrwng y Gymraeg i deuluoedd a’r daith trwy addysg cyfrwng Cymraeg yn ogystal â’r manteision i ddwyieithrwydd	Gwefan Mudiad Meithrin i rieni Fideo ‘Beth yw Cylch Meithrin?’ Hyrwyddir y llyfryn Bod yn Ddwyieithog gyda rhieni a phartneriaid – mae pob rhiant yn derbyn copi caled drwy fynychu ein grwpiau a rhennir copiau digidol yn gyson ar Facebook Cymraeg i Blant Caerffili. Mae Fforwm Iaith Sir Caerffili wedi sicrhau cyllid er mwyn cynhyrchu’r adnodd ac argraffwyd y llyfryn yn Rhagfyr 2018 a dechreuwyd ar y broses o’i ddosbarthu yn eang ar draws y Sir. Derbyniodd partneriaid ac aelodau’r Fforwm gyflenwad o’r llyfryn er mwyn ei ddosbarthu yn ystod gweithgareddau, digwyddiadau a’u gwaith o gefnogi teuluoedd yn lleol. Erbyn hyn mae’r Fforwm a Grwp Marchnata Fforwm CSGA Caerffili yn trafod ymhellach y cyfle i drosglwyddo’r llyfryn i fod yn adnodd ar-lein yn y dyfodol, diweddaru’r llyfryn a chynhyrchu animeiddiad o’r cynnwys. Y bwriad gyda’r datblygiadau newydd hyn yw sicrhau ein bod yn medru rhannu negeseuon allweddol. Bwriedir cwblhau’r gwaith pellach hwn yn ystod mis Mai a Mehefin 2022. Buom yn cydweithio â’r Fforwm Iaith i geisio tynnu gwybodaeth at ei gilydd i greu llyfryn Bod yn Ddwyieithog. Cafodd y llyfryn ei rannu gyda nifer fawr o wasanaethau’r cyngor i sicrhau bod y llyfryn yn cyrraedd cynulleidfa eang ac yn cael ei ddefnyddio.	Wedi ei gwblhau Wedi’i gwblhau	Ebrill 2018 – Mawrth 2022 Ebrill 2018 – Mawrth 2022	Mudiad Meithrin – Cymraeg i Blant Menter Iaith Caerffili Polisi Corfforaethol
1.4	Newsline i ddatblygu erthygl (dwywaith y flwyddyn) yn hyrwyddo gweithgareddau a gwasanaethau cyfrwng Cymraeg sydd ar gael yn lleol trwy’r Cyngor neu sefydliadau partner	Mae aelodau Fforwm Iaith y Sir yn awyddus i gydweithio gyda’r swyddogion hynny sy’n cynhyrchu Newsline er mwyn cynyddu’r deunydd sy’n ymddangos yn y papur sy’n hyrwyddo’r cyfleoedd yn lleol i ddefnyddio’r Gymraeg. Trwy’r Fforwm, mae aelodau wedi derbyn gwybodaeth ynglyn â sut i	Gwaith pellach i’w gyflawni er mwyn	Ebrill 2018 – Mawth 2022	Menter Iaith Caerffili

		ddarparu deunydd ar gyfer y papur ac yn awyddus i gydweithio ymhellach er mwyn sicrhau sylw digonol i'r Gymraeg o fewn y papur yn gyson. Mae'r Fenter wedi cydweithio er mwyn cynnwys nifer o erthyglau am gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg yn Sir Caerffil gan gynnwys erthygl am Ffiliffest a chyfleoedd yn ystod y gwyliau ysgol ar gyfer plant a phobl ifanc i gymryd rhan mewn gweithgareddau cyfrwng Cymraeg. Gwnaethom sicrhau fod aelodau'r Fforwm Iaith yn gwybod pryd mae dyddiadau argraffu Newsline (papur misol y cyngor) er mwyn iddynt gyflwyno erthyglau/gwybodaeth i ymddangos yn y rhifyn nesaf.	cynyddu'r sylw i'r Gymraeg yn y papur Angen mwy o gynnwys Cymraeg	 Ebrill 2018 – Mawrth 2022	 Polisi Corfforaethol

Maes Strategol 2 – Plant a Phobl Ifanc	**Gweledigaeth** – Cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg ymhlith plant a phobl ifanc, gwella'u hymwybyddiaeth o werth y Gymraeg, a sicrhau gwell mynediad i wasanaethau a digwyddiadau cymdeithasol drwy gyfrwng y Gymraeg	**Dyddiad yr adolygiad:** **Amlder:**

Blaenoriaethau Strategol

- Cefnogi addysgwry (athrawon, gweithwyr ieuenctid ac ati) er mwyn iddynt allu hyrwyddo gweithgareddau allgyrsiol sydd ar gael drwy gyfrwng y Gymraeg, er mwyn cynyddu defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg
- Gweithio gyda phobl ifanc i godi eu hymwybyddiaeth o'r Gymraeg fel sgìl gwerthfawr ar gyfer hyfforddiant a chyflogaeth
- Codi ymwybyddiaeth ymhlith gweithwyr sydd â chyswllt â phlant a phobl ifanc o'r angen i feithrin agweddau cadarnhaol tuag at yr iaith Gymraeg
- Cynyddu'r nifer o blant sy'n mynychu addysg cyfrwng Cymraeg
- Datblygu sgiliau arwain dwyieithog ymysg pobl ifanc er mwyn eu helpu i ddatblygu i fod yn pencampwyr dros y Gymraeg yn eu cymunedau

Rhif	Gweithred	Sylwadau Cynnydd	Statws	Dyddiad	Partneriaid
2.1	Cynnal archwiliad o'r cyfleoedd a'r gwasanaethau cyfrwng Cymraeg presennol ar gyfer plant a phobl ifanc er mwyn adnabod bylchau ac ardaloedd lle ceir galw uchel.	Mudiad Meithrin yn cwrdd gyda thîm Blynyddoedd Cynnar yn sir Caerffili i drafod pan fo angen. Roedd cyfle wedi codi yn ardal Bedwas, Threthonas a Machen i ddatblygu Cylch Meithrin newydd drwy gynllun Sefydlu A Symud. Comisiynodd Menter Iaith Sir Caerffili Broffil Iaith o sefyllfa'r Gymraeg yn y sir ym Mai 2016 ac yna ym mis Hydref 2020. Yn		 Medi 2021 – Mawrth 2022	Mudiad Meithrin Cymraeg i Blant Menter Iaith Caerffili

		ogystal, mae CSGA newydd Caerffili yn nodi'r gwasanaethau cyfrwng Cymraeg sydd ar gael i blant a phobl y Sir. Rhwng Medi 2021 a Mawrth 2022 bu Menter Iaith Sir Caerffili yn cydweithio â'r Urdd a Gwasanaeth Ieuenctid Cyngor B.S.Caerffili i gwblhau archwiliad manwl o'r cyfleoedd a'r gwasanaethau cyfrwng Cymraeg presennol ar gyfer plant a phobl ifanc er mwyn adnabod bylchau a'r ardaloedd daearyddol hynny lle nad oes digon o wasanaethau cyfrwng Cymraeg. Cwblhawyd yr arolwg a gwaith mapio erbyn diwedd Mawrth 2022 a byddwn yn cyflwyno adroddiad terfynol i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru. Fe fydd canlyniadau'r gwaith hwn yn cynnig sylfaen ar gyfer cynllunio pwrpasol er mwyn cynyddu'r cyfleoedd i blant a phobl ifanc i ddefnyddio'r Gymraeg o fewn eu cymunedau.	Angen trafod a chytuno'r gwaith		

2.2 (ac 1.1)	Hyrwyddo mudiadau cyfrwng Cymraeg megis Yr Urdd a Menter Iaith Caerffili yn eang ac yn benodol eu gwasanaethau i blant a phobl ifanc	Bob blwyddyn, mae Coleg y Cymoedd yn cynhyrchu llyfryn o'r new 'Cymraeg yng Ngholeg y Cymoedd/Welsh at Coleg y Cymoedd'. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth ar y gefnogaeth sydd ar gael yn y coleg ynghyd â'r gefnogaeth sydd yn cael ei chynnig gan bartneriaid allanol megis Menter Iaith Caerffili a'r Urdd. Cyhoeddir y llyfryn hwn ar wefan y coleg a'r adran Gymraeg yn Student Life. Mae copïau caled ar gael yn y dderbynfa a'r Ganolfan Ddysgu ar bob campws.			Coleg y Cymoedd
		Mae partneriaeth Gwasanaeth Ieuenctid Caerffili gydag Urdd Gobaith Cymru a Menter Iaith Caerffili wedi ei hymestyn ymhellach ac wedi'i hyrwyddo yng Nghynhadledd Gwaith Ieuenctid Genedlaethol 2021 a thrwy brosiect arbennig Llywodraeth Cymru - Gwaith Ieuenctid Cymraeg.			Gwasanaeth Ieuenctid Caerffili
		Hyrwyddir digwyddiadau teuluol a digwyddiadau eraill y Fenter gyda rhieni newydd yn grwpiau Cymraeg i Blant.			Mudiad Meithrin Cymraeg i Blant
		Fel y nodir yn 1.1, mae Menter Iaith Sir Caerffili yn hyrwyddo ei gwasanaethau ei hunan yn ogystal â gwasanaethau a gwaith mudiadau eraill. Gwneir hyn trwy ein system ebostio, cyfryngau cymdeithasol, ein gwefan ac yn ystod gweithgareddau'r Fenter. Yn ogystal, yn ystod unrhyw ddigwyddiadau cymunedol, rydym yn gwahodd partneriaid.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – March 2022	Menter Iaith Caerffili
		Gweler ymateb yn 1.1	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol
2.3	Gweithio mewn partneriaeth gydag amrywiaeth o fudiadau megis Yr Urdd, Menter Iaith Caerffili, Gyrfa Cymru a Gwasanaeth Ieuenctid Caerffili er mwyn cynyddu ymwybyddiaeth ynghylch gwerth sgiliau iaith Gymraeg	Yn Chwefror 2018, cynhaliodd Coleg y Cymoedd ddigwyddiad o'r enw Ffair Swyddi 'Sgil Iaith, Sgil Gwaith'. Nod y digwyddiad oedd dangos i ddysgwyr y gallai defnyddio a meithrin eu sgiliau iaith Gymraeg fod yn fuddiol iddynt yn eu gyrfaoedd yn y dyfodol a rhoi platfform i'r cyflogwyr hynny a oedd yn chwilio am gyflogeion â sgiliau Cymraeg. Mynychodd 17 o gyflogwyr y digwyddiad ar Gampws Nantgarw.			Coleg y Cymoedd

	yn nhermau gyrfa neu cyfleoedd cyflogaeth	Mae Tîm y Gymraeg a Thîm y Dyfodol Coleg y Cymoedd yn chwilio'n rheolaidd am gyfleoedd i godi ymwybyddiaeth am werth sgiliau Cymraeg o ran cyflogadwyedd. Cynllun Hyfforddi Cenedlaethol (prentisiaethau) - cynllun hyfforddi a chymhwyso ymarferwyr mewn Lefel 3 neu Lefel 5 (Rheoli ac Arwain) Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant. Rhennir negeseuon am werth dwyieithrwydd cynnar a manteision cael sgìl ychwanegol wrth chwilio am waith gyda rhieni Cymraeg i blant. Mae'r Fforwm Iaith yn trafod, ar hyn o bryd, ddigwyddiad ar gyfer Ysgol Gyfun Cwm Rhymni mewn partneriaeth â Gyrfa Cymru. Byddai'r digwyddiad yn gyfle i holl aelodau'r Fforwm i ddosbarthu gwybodaeth i fyfyrwyr yr ysgol am y math o wasanaethau maent yn darparu a'r cyfleoedd gyrfaol ar gyfer siaradwyr Cymraeg. Mae Menter Iaith Sir Caerffili hefyd yn cynnig cyfleoedd gwirfoddoli niferus i siaradwyr Cymraeg ifanc ac ar hyn o bryd yn cefnogi gwirfoddolwyr o fewn ein gwasanaethau gofal plant a'n gweithgareddau amrywiol i blant a phobl ifanc. Ar y cyd â sefydliadau eraill yn lleol, bu'r Fenter hefyd yn cyfrannu at Ddiwrnod Byd Gwaith yn Ysgol Gyfun Cwm Rhymni er mwyn pwysleisio gwerth sgiliau iaith Gymraeg a'r cyfleoedd yn lleol i ddilyn gyrfa trwy gyfrwng y Gymraeg.	Ar waith o hyd	I'w gytuno	Mudiad Meithrin Cymraeg i Blant Menter Iaith Caerffili
		Roedd yr Uned Polisi Corfforaethol wedi cydweithio â Gyrfa Cymru i recordio fideo Cymraeg a Saesneg i ysgolion ddefnyddio yn y cyfnod clo. Pwrpas y fideo oedd i hyrwyddo gwerth sgiliau iaith a pha mor bwysig ydynt yn y byd gwaith. Ar y cyd â sefydliadau eraill yn lleol, bu'r Uned Polisi Corfforaethol yn cyfrannu at Ddiwrnod Byd Gwaith yn Ysgol	Ar waith o hyd	I'w gytuno	Polisi Corfforaethol

		Gyfun Cwm Rhymni er mwyn pwysleisio y gyrfaoedd sydd ar gael gyda Chyngor Caerffili a hefyd gwerth sgiliau iaith Gymraeg yn y maes gwaith. Anogwyd y myfyrwyr i wisgo bathodyn iaith gwaith pan fyddant yn gweithio yn y gymuned.			

2.4	Datblygu hyfforddiant ymwybyddiaeth iaith ar gyfer staff sy’n gweithio gyda phlant a phobl ifanc yn ogystal â phecyn adnoddau er mwyn cefnogi darpariaethau i hyrwyddo’r Gymraeg a threftadaeth leol	Fel rhan o raglen ymsefydlu Coleg y Cymoedd i staff newydd, rhaid i bob aelod o staff gwblhau dau fodiwl ar-lein – Safonau’r Gymraeg ac Ymwybyddiaeth o’r Gymraeg. Mae staff sy’n cwblhau’r cyrsiau ac yn pasio’r cwis ar y diwedd yn ennill bathodyn digidol. Cynllun **Croesi’r Bont** - Defnyddir y dull trochi iaith Croesi’r Bont i gyflwyno’r Gymraeg i blant ifanc sy’n mynychu ein Cylchoedd Meithrin. Cynhelir yr holl weithgareddau chwarae drwy’r Gymraeg er mwyn annog plant i gyfathrebu gydag oedolion a’u ffrindiau drwy gyfrwng yr iaith. Yn yr awyrgylch hwn, gall plant ddatblygu eu sgiliau ieithyddol drwy gwricwlwm cyflawn sy’n cynnwys cyfleoedd chwarae strwythuredig a rhydd, ynghyd â chynllun trochi iaith. Mae hyn hefyd yn helpu datblygu iaith staff sydd yn dysgu’r Gymraeg. Mae Menter Iaith Sir Caerffili wedi datblygu pecynnau ymwybyddiaeth iaith amrywiol er mwyn cefnogi darpariaethau ar gyfer plant a phobl ifanc. Rydym yn awyddus i gydweithio â’r Urdd a Gwasanaeth Ieuenctid Caerffili er mwyn datblygu cefnogaeth pellach i brosiectau a gwasanaethau ieuenctid. Byddai hwn yn medru cynnig hyfforddiant fel rhan o raglen hyfforddiant y gwasanaeth ieuenctid yn ogystal â datblygu pecyn o adnoddau a fyddai’n cynorthwyo staff i hyrwyddo Cymreictod a threftadaeth leol. Yn ogystal, fel rhan o wythnos hyfforddiant y Gwasanaeth Ieuenctid ym mis Chwefror 2022, bu’r Fenter yn cynnal sesiwn hyfforddiant i weithwyr ieuentid er mwyn trafod yr heriau a’r cyfleoedd i ddefnyddio’r Gymraeg o fewn darpariaethau ieuenctid. Bwriad y sesiwn oedd hefyd i gefnogi’r gweithwyr hynny sydd yn siaradwyr Cymraeg ond sy’n isel eu hyder wrth ddefnyddio’r Gymraeg yn eu gwaith.	 Chwefror 2022	 Chwefror 2022	Coleg y Cymoedd Mudiad Meithrin Menter Iaith Caerffili

		Rydym yn awyddus i barhau i weithio ar y cyd â'r Gwasanaeth Ieuenctid er mwyn datblygu cefnogaeth i'r gweithwyr hyn a allai arwain at ddefnydd uwch o Gymraeg o fewn y Gwasanaeth Ieuenctid. Mae Menter Iaith Sir Caerffili wedi datblygu pecynnau ymwybyddiaeth iaith amrywiol er mwyn cefnogi darpariaethau ar gyfer plant a phobl ifanc. Fel rhan o wythnos hyfforddiant Gwasanaeth Ieuenctid Cyngor Caerffili ym mis Chwefror 2022, bu'r Fenter yn cynnal sesiwn hyfforddiant i weithwyr ieuentid er mwyn trafod yr heriau a'r cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg o fewn darpariaethau ieuenctid. Bwriad y sesiwn oedd hefyd cefnogi'r gweithwyr hynny sydd yn siaradwyr Cymraeg ond sy'n isel eu hyder wrth ddefnyddio'r Gymraeg yn eu gwaith. Trefnwyd dau gwrs Ymwybyddiaeth Iaith i aelodau staff y Cyngor. Mae'r Cyngor hefyd yn dathlu diwrnodau calendar penodol i godi ymwybyddiaeth megis: Diwrnod Santes Dwynwen, Dydd Gŵyl Dewi, Neges Heddwch ac Ewyllys Da yr Urdd, Diwrnod Shwmae, Diwrnod Iaith Gwaith a Diwrnod Mae Gen i Hawl.	Chwefror 2022	Chwefror 2022	Polisi Corfforaethol
2.5	Ymgynghori a datblygu ymgyrch i ddenu pobl ifanc at waith ieuenctid, chwaraeon a gweithgareddau celfyddydol fel arweinwyr ifanc	Mae partneriaeth Gwaith Ieuenctid Caerffili wedi ymgynghori'n drylwyr â phobl ifainc ynghylch eu profiadau hwy o ddefnyddio gwasanaethau Cymraeg. Mae Menter Iaith Sir Caerffili yn awyddus i weithio gyda'r Urdd, Adran Chwaraeon yr Urdd a Gwasanaeth Ieuenctid Cyngor Caerffili er mwyn hyrwyddo cyfleoedd gyrfaol trwy gyfrwng y Gymraeg. Mae gennym brinder gweithwyr ieuenctid sy'n medru siarad Cymraeg yn y Sir a'r galw am wasanaethau ieuenctid cyfrwng Cymraeg yn cynyddu. Rydym yn awyddus i drafod cynlluniau posib ar gyfer ymgyrch hyfforddiant a recriwtio yn ystod y flwyddyn nesaf.	Trafodaethau i ddod yn ystod Ebrill 2022-Mawrth 2023.	Ebrill 2019 - Mawrth 2022	Gwasanaeth Ieuenctid Caerffili Menter Iaith Caerffili

2.6	Cynllunio, cydlynu a hyrwyddo calendr o weithgareddau gofal a chwarae cyfrwng Cymraeg ar gyfer plant a phobl ifanc 11-18 oed	Bob blwyddyn, mae gan Goleg y Cymoedd galendr o ddigwyddiadau Cymraeg yn ffocysu ar Ddiwrnod Shwmae/Su'mae; Diwrnod Hawliau'r Gymraeg; Wythnos Gymraeg (Dydd Gŵyl Dewi); Ffiliffest. Mae hyn yn gyfle i ddarparu digwyddiadau Cymraeg i ddysgwyr. Mae'r Coleg yn cynnig clwb gweithgareddau yn y Gymraeg o'r new 'Clwb y Dreigiau' ar bob campws. Cynhelir y clwb ddwywaith y tymor. Mae gan siaradwyr Cymraeg y cyfle i gael eu cyflogi fel Llysgenhadon Iaith Gymraeg a ariennir gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol. Er bod Menter Iaith Sir Caerffili yn hyrwyddo amrywiaeth o weithgareddau gofal a chwarae ar gyfer plant a phobl ifanc y sir, fel partneriaid, nid ydym wedi cydweithio ar un calendr o weithgareddau. Mae aelodau'r Fforwm Iaith yn cydweithio'n agos ag ysgolion cyfrwng Cymraeg y sir er mwyn hyrwyddo'r amrywiaeth o weithgareddau sydd ar gael i deuluoedd yn y sir ond rydym yn croesawu'r cyfle i drafod datblygu calendr sy'n crynhoi'r hyn sydd ar gael i deuluoedd.	Ar waith o hyd	Ebrill 2019 – Mawrth 2023	Coleg y Cymoedd Menter Iaith Caerffili
2.7	Cynllunio, cydlynu a hyrwyddo calendr o weithgareddau gofal, chwarae a hamdden cyfrwng Cymraeg ar gyfer plant 4-11 oed.	Er bod Menter Iaith Sir Caerffili yn hyrwyddo amrywiaeth o weithgareddau gofal a chwarae ar gyfer plant a phobl ifanc y sir, fel partneriaid, nid ydym wedi cydweithio ar un calendr o weithgareddau. Mae aelodau'r Fforwm Iaith yn cydweithio'n agos ag ysgolion cyfrwng Cymraeg y sir er mwyn hyrwyddo'r amrywiaeth o weithgareddau sydd ar gael i deuluoedd yn y sir ond rydym yn croesawu'r cyfle i drafod datblygu calendr sy'n crynhoi'r hyn sydd ar gael i deuluoedd.	Ar waith o hyd	Ebrill 2019 – Mawrth 2023	Menter Iaith Caerffili

Maes Strategol 3 – Cymunedau	**Gweledigaeth** – Cefnogi grwpiau cymunedol a'u helpu i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg o fewn eu hardaloedd	**Dyddiad yr adolygiad:** **Amlder:**

Blaenoriaethau Strategol
• Cefnogi gweithgareddau cymunedol cyfrwng Cymraeg presennol a rhannu arfer da
• Cefnogi grwpiau cymunedol i brif-ffrydio defnydd o'r iaith Gymraeg a chynnig y cyfle i ddysgwyr ymarfer yr iaith
• Darparu cymorth penodol i fentrau cymunedol er mwyn eu galluogi i gyflawni eu cynlluniau i hyrwyddo'r iaith Gymraeg

Rhif	Gweithred	Sylwadau Cynnydd	Statws	Dyddiad	Partneriaid
3.1	Hyrwyddo argaeledd gwasanaethau dwyieithog trwy sicrhau bod siaradwyr a dysgwyr Cymraeg o fewn gwasanaethau yn gwisgo llinyn neu bathodynnau addas yn dangos eu sgil, fe fydd hwn yn annog y cyhoedd yn raddol i siarad Cymraeg wrth ddefnyddio gwasanaethau.	Dosberthir cortynnau gwddf/bathodynnau i staff sy'n siarad Cymraeg yng Ngholeg y Cymoedd. Anogir staff i wisgo'r rhain.			Coleg y Cymoedd
		Mae Menter Iaith Sir Caerffili yn dosbarthu llinynnau gwddf a bathodynnau addas i amrywiaeth o sefydliadau gan gynnwys ysgolion a busnesau ar draws y sir.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Menter Iaith
		Darparwyd llinynau gwddf a bathodynnau i aelodau staff sydd â sgiliau iaith Gymraeg neu sy'n dysgu Cymraeg er mwyn arddangos bod gwasanaeth trwy gyfrwng y Gymraeg ar gael. Mae gwybodaeth hefyd ar gael ar ein porthol i staff.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol
3.2	Cynllunio a chydlynu ymgyrch er mwyn dosbarthu bathodynnau ac arwyddion iaith Gymraeg ar draws busnesau a mudiadau er mwyn cefnogi pobl leol i ddefnyddio'r Gymraeg.	Fel rhan o'n Prosiect Y Gymraeg mewn Busnes ac yna Helo Blod Lleol bu Menter Iaith Sir Caerffili yn dosbarthu bathodynnau ac arwyddion iaith Gymraeg ymysg busnesau a sefydliadau'r sir. Bu'r prosiect yn cefnogi busnesau i gynyddu eu defnydd o'r Gymraeg ac mae'n dangos yn glir bod gwasanaethau dwyieithog ar gael i'r cyhoedd yn rhan bwysig o'r broses.	Gwnaeth prosiect Helo Blod i ben yn Ebrill 2022.	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Menter Iaith Cymru
		Mae'r Cyngor yn cydweithio gyda Menter Iaith Sir Caerffili er mwyn sicrhau bod busnesau lleol yn ymwybodol o'r angen i hyrwyddo gwasanaethau trwy'r Gymraeg yn y fwrdeistref sirol - cysylltiadau trwy'r Fforwm Busnes Caerffili.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol

3.3	Cefnogi datblygiad a hyrwyddo cyfeirlyfr/ffônlyfr o wasanaethau cyfrwng Cymraeg lleol.	Yn ystod Ebrill - Mai 2017, lansiodd Menter Iaith Sir Caerffili gyfeirlyfr o wasanaethau cyfrwng Cymraeg o fewn y Sir. Dosbarthwyd y cyfeirlyfr yn eang ar draws y sir a derbyniwyd ymateb cadarnhaol iawn i'r adnodd. Rydym yn trafod ar hyn o bryd y posiblirwydd o ddatblygu'r wybodaeth i fod yn adnodd ar lein a rhyngweithiol a'i osod ar wefan Menter Caerffili. Cyfrannwyd at gyfeirlyfr o wasanaethau cyfrwng Cymraeg y Fenter Iaith a lansiwyd ym mis Gorffennaf 2017. Mae angen ei ddiweddaru a'i roi mewn fformat digidol.	Ar waith o hyd Ar waith o hyd	Mai 2017 Mai 2017	Menter Iaith Cymru Polisi Corfforaethol
3.4	Cefnogi a hyrwyddo datblygiad Ffiliffest, gŵyl flynyddol Menter Iaith Caerffili sy'n dathlu'r iaith Gymraeg a threftadaeth leol. Byddai hwn yn cynnwys cefnogaeth gan adrannau megis Twristiaeth, Hamdden, Datblygu'r Celfyddydau, Gwasanaeth Ieuenctid a Chyfathrebu.	Mae Mudiad Meithrin yn cefnogi Ffilifest Yn ystod mis Mehefin yn flynyddol, mae'r Fenter yn cynnal ei gŵyl haf, Ffiliffest, yng Nghastell Caerffili. Mynychir yr ŵyl gan yn agos at 5000 o bobl yn flynyddol a chefnogir y diwrnod gan aelodau'r Fforwm yn ogystal â nifer o sefydliadau eraill. Derbynnir cefnogaeth werthfawr gan swyddogion marchnata a chyfathrebu Cyngor Caerffili. Yn ystod yr ŵyl, darperir rhaglen o weithgareddau amrywiol i blant a theuluoedd yn ogystal ag ardal gemau fideo a llwyfan gyda cherddoriaeth fyw. Cynhelir yr ŵyl unwaith eto yn 2022 ar Gaeau Owain Glyndwr yng Nghaerffili ac rydym yn awyddus iawn i gydweithio ag adrannau amrywiol y Cyngor er mwyn hyrwyddo a datblygu'r ŵyl ymhellach. Rydym yn cydweithio yn agos gyda Menter Iaith Sir Caerffili trwy greu cyswllt rhyngddynt hwy a gwasanaethau'r Cyngor. Rydym yn eu cefnogi mewn cyfarfodydd gyda gwasanaethau penodol er mwyn ceisio adeiladu perthynas a sicrhau bod y cydweithio yn llwyddiannus.	 Trafodaethau pellach i ddod o ran cefnogaeth bellach gan Gyngor Caerffili Ar waith o hyd - angen mwy o drafod ac adeiladu perthynas	 Mawrth 2022 Mawrth 2022	Mudiad Meithrin Menter Iaith Caerffili Polisi Corfforaethol

		Bu adrannau penodol y Cyngor yn cefnogi gweithgareddau'r Fenter Iaith megis Ffiliffest a'r clwb cerdded	rhwng y Cyngor a'r Fenter Iaith		
3.5	Sicrhau fod mewnbwn a gweithgareddau cyfrwng Cymraeg o fewn rhaglen digwyddiadau cymunedol Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili (Y Caws Mawr, Parti Traeth Coed Duon, marchnadoedd Nadolig ayyb).	Mae Menter Iaith Sir Caerffili yn croesawu unrhw gyfle i gydweithio â Chyngor Caerffili er mwyn cynyddu'r gweithgareddau cyfrwng Cymraeg sydd ar gael o fewn ei rhaglen digwyddiadau cymunedol. Bu Menter Caerffili yn darparu gwasanaeth cyhoeddiadau cyhoeddus dwyieithog ar ran y Cyngor o fewn rhai o'i digwyddiadau gan gynnwys Y Caws Mawr yn 2019. Defnyddiwyd y Fenter Iaith i ddarparu cyhoeddiadau dwyieithog yng Ngŵyl y Caws mawr yn 2019. Rydym yn parhau i siarad gydag adrannau'r Cyngor i godi ymwybyddiaeth er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth gyda Safonau'r Gymraeg wrth greu dogfennaeth farchnata ddwyieithog.	Trafodaethau pellach i ddod Ar waith o hyd – angen mwy o drafod ac adeiladu perthynas rhwng y Cyngor a'r Fenter Iaith	Ebrill 2017 - Mawrth 2022 Mawrth 2022	Menter Iaith Caerffili Polisi Corfforaethol

Maes Strategol 4 – Gwasanaethau Iaith Gymraeg	Gweledigaeth – Hyrwyddo a gwella argaeledd gwasanaethau cyfrwng Cymraeg ym mwrdeistref sirol Caerffil	Dyddiad yr adolygiad: Amlder:

Blaenoriaethau Strategol
• Y safonau iaith perthnasol yn cael eu gweithredu
• Dylai uwch reolwyr y cyngor dangos ymrwymiad cryf i'r iaith Gymraeg mewn trefniadau cydweithio a chontractau a dogfennau comisiynu 3**ydd** parti
• Dosbarthiadau Cymraeg ar gael i staff y cyngor a sefydliadau partner

Rhif	Gweithred	Sylwadau Cynnydd	Statws	Dyddiad	Partneriaid
4.1	Parhau i annog pob adran o fewn y Cyngor i ddefnyddio nwyddau a bathodynnau Iaith Gwaith (Safon 68).	Staff Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili yn parhau i wisgo cortynnau gwddf Iaith Gwaith a rhai Dysgu Cymraeg yn ein mannau gwasanaethu. Gweler yr ymateb o dan 3.1 ar gyfer Polisi Corfforaethol.	Ar waith o hyd Ar waith o hyd	 Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili Polisi Corfforaethol
4.2	Cefnogi ac annog siaradwyr Cymraeg ymhlith gweithwyr y Cyngor i ddefnyddio eu sgiliau iaith Gymraeg yn y gweithle.	Anogir a chefnogir staff Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili o hyd i gofrestru ar gyfer cyrsiau Cymraeg a gefnogir gan yr awdurdod. O ran defnydd y Gymraeg, mae Gwasanaeth Ieuenctid Caerffili wedi cwblhau awdit perthnasol o'i staff ac yn gweithio ar roi mynediad i raglenni codi hyder yn y Gymraeg. Rydym yn gwisgo bathodynnau a cordynnau gwddf fel bod cyfle gan siaradwyr a dysgwyr i ddefnyddio'u sgiliau Cymraeg ar lafar. Rydym hefyd wedi rhoi cyfres o wybodaeth ar ein porthol mewnol i gefnogi staff wrth ddeall Safonau'r Gymraeg a sut mae eu rhoi ar waith. Ym mhencadlys y Cyngor, rydym yn arddangos ***Ymadrodd yr Wythnos***. Cyfres o ymadroddion mae staff yn gallu defnyddio yn eu diwrnod gwaith. O dan yr ymadroddion dangosir mewn ffordd ffonetig sut i ynganu'r ymadrodd.	Ar waith o hyd Ar waith o hyd	 Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili Gwasanaeth Ieuenctid Caerffili Polisi Corfforaethol

		Crëwyd cardiau desg ar gyfer staff ar sut i ateb y ffôn yn ddwyieithog, sut i wneud negeseuon allan o'r swyddfa, negeseuon ar gyfer peiriannau ateb a negeseuon systemau ffôn awtomataidd yn ddwyieithog, Cymraeg yn gyntaf. Mae gan yr awdurdod drwydded sefydliad ar gyfer Cysgliad ac mae'r meddalwedd ar gael ar bob cyfrifiadur y Cyngor. Lansiwyd ymgyrch blwyddyn i godi statws y Gymraeg yn fewnol ar gyfer staff ond hefyd yn allanol ar gyfer y cyhoedd. Enw'r ymgyrch yw 'Gwnewch y Pethau Bychain'. Mae'r ymgyrch yn cynnig syniadau i annog pobl i ddefnyddio'r Gymraeg bob dydd.			
4.3	Cynllunio er mwyn gwella darpariaeth gwasanaeth wedi ei seilio ar adborth a'r nifer o gwynion a dderbyniwyd.	Mae Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili yn monitro unrhyw gwynion neu sylwadau a dderbynnir am ddarpariaeth y Gymraeg. Mae Gwasanaeth Ieuenctid Caerffili wedi sicrhau fod canolfan newydd yng Nghaerffili ble y cynhelir gwaith ieuenctid cyfrwng Cymraeg. Gwnaethom sicrhau bod unrhyw gwynion a dderbyniwyd yn cael eu cofnodi, eu hymchwilio a bod unrhyw newidiadau sydd eu hangen, yn cael eu gwneud yn unol â Safonau'r Gymraeg. Adroddir yn flynyddol yn Adroddiad Blynyddol Safonau'r Gymraeg y cwynion mae'r Cyngor yn derbyn am/neu yn y Gymraeg. Cyhoeddir yr adroddiad ar wefan y Cyngor erbyn 30 Mehefin bob blwyddyn. Ychwanegwyd categorïau cydraddoldeb a'r Gymraeg i'r system gwynion fel y gallwn fonitro os oes unrhyw gwynion ag elfen gydraddoldeb neu iaith Gymraeg. Bydd hyn yn helpu gydag adroddiadau blynyddol ac i nodi unrhyw dueddiadau.	Ar waith o hyd Ar waith o hyd	 Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili Gwasanaeth Ieuenctid Caerffili Polisi Corfforaethol

4.4	Datblygu Cynllun Gwobrwyo ar gyfer cyrsiau i ddysgwyr yr iaith Gymraeg – Dysgwr y Flwyddyn/Gwasanaeth sy’n dangos y cynnydd mwyaf ayyb.	Mae Cynllun Adnabod Staff ar waith a gobeithir y bydd un o’r gwobrau yn un ar gyfer Gwasanaeth neu Dîm sy’n cydymffurfio’n dda neu Wasanaeth/Tîm Dwyieithog y Mis.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol

4.5	Grwpiau/digwyddiadau ar gyfer dysgwyr o fewn y Cyngor i ymarfer eu sgiliau iaith Gymraeg.	Mae Menter Iaith Sir Caerffili yn awyddus i gefnogi dysgwyr y Gymraeg ar draws y Sir ac yn trefnu rhaglen o gyfleoedd wythnosol a misol ar eu cyfer. Rydym yn awyddus i hyrwyddo'r cyfleoedd hyn ymysg dysgwyr y Cyngor. Rydym yn gobeithio sefydlu rhywbeth yn y dyfodol agos unwaith rydym wedi cyflogi staff ychwanegol i'r tîm. Gobeithir defnyddio sefydliadau fel y Fenter Iaith i ddod i mewn i drafod ac i hyrwyddo eu gwasanaethau. Gwnaethom gynnig Prosiect Hyder Menter Iaith Sir Caerffili i staff a Cyngor a gwnaeth nifer ohonynt fynychu.	 Ar waith o hyd	 Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Menter Iaith Caerffili Polisi Corfforaethol
4.6	Cysylltu â phartneriaid er mwyn canfod faint o swyddi iaith Gymraeg hanfodol sydd ganddynt, natur y swyddi a sut recriwtir ar eu cyfer.	Mae Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili yn asesu pob swydd wag adeg recriwtio.	Ar waith o hyd		Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili
4.7	Cysylltu â phartneriaid er mwyn canfod pa fudiadau sy'n darparu hyfforddiant Ymwybyddiaeth Iaith i staff a sut darperir yr hyfforddiant.	Fel rhan o raglen ymsefydlu Coleg y Cymoedd i staff newydd, rhaid i bob aelod o staff gwblhau dau fodiwl ar-lein – Safonau'r Gymraeg ac Ymwybyddiaeth o'r Gymraeg. Mae staff sy'n cwblhau'r cyrsiau ac yn pasio'r cwis ar y diwedd yn ennill bathodyn digidol. Mae Menter Iaith Sir Caerffili yn medru darparu hyfforddiant Ymwybyddiaeth Iaith wedi ei deilwra at adrannau penodol. Trefnwyd dau gwrs Ymwybyddiaeth Iaith i aelodau staff y Cyngor. Mae angen fwy o gydweithio ymhlith aelodau'r Fforwm Iaith i gydlynu'r hyfforddiant a'r ddarpariaeth yn well.	 Ar waith o hyd	 Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Coleg y Cymoedd Menter Iaith Caerffili Polisi Corfforaethol
4.8	Defnyddio'r wybodaeth a gasglwyd ym mhwynt 4.6 uchod i ddatblygu rhaglen marchnata gan gynnwys ffair swyddi cyfrwng Cymraeg yn flynyddol er mwyn cynyddu ymwybyddiaeth ymysg y gymuned a phobl ifanc am	Fel y nodwyd eisoes, mae Menter Iaith Sir Caerffili yn awyddus i gefnogi rhaglen marchnata swyddi cyfrwng Cymraeg a'r cyfleoedd o fewn sectorau amrywiol ar gyfer siaradwyr Cymraeg.			Menter Iaith Caerffili

	gyfleoedd gyrfa posib ar gyfer siaradwyr y Gymraeg.	Byddai'r Cyngor â diddordeb mawr mewn sicrhau bod digwyddiad o'r fath yn cael ei gynnal er mwyn codi ymwybyddiaeth ymhlith disgyblion ysgolion cyfrwng Cymraeg a myfyrwyr lleol am y galw sydd am siaradwyr Cymraeg mewn gweithleoedd. Mae angen sicrhau taw prif neges y digwyddiad yw gwerth yr iaith Gymraeg yn y gymuned ac yn y byd gwaith. Byddwn yn cydweithio fel Fforwm Iaith i geisio trefnu digwyddiad o'r fath.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol
4.9	Adrannau'r Cyngor i gofnodi manylion pan fo aelod o'r cyhoedd yn nodi eu bod am cynnal galwadau ffôn trwy gyfrwng y Gymraeg (Safon 21).	Mae Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili yn parhau i wneud hyn. Rhaid i adrannau unigol y Cyngor sicrhau eu bod nhw'n cofnodi hyn ac wedyn yn gwneud yn siŵr bod pob galwad a wnaed i'r person hwnnw gael ei gwneud yn ei ddewis iaith. Ar waith.	Ar waith o hyd Ar waith o hyd		Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili Polisi Corfforaethol
4.10	Cynyddu ymwybyddiaeth o ddarpariaeth gwasanaethau cyfrwng Cymraeg er mwyn cwrdd â gofynnion y cynnig gweithredol a chynyddu ymwybyddiaeth o'r gallu i gysylltu â'r awdurdod lleol trwy gyfrwng y Gymraeg dros y ffôn, wyneb yn wyneb neu trwy gyfathrebiaeth ysgrifenedig.	Mae Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili yn parhau i wneud hyn ac i gynnig y gwasanaeth. Mae Menter Iaith Sir Caerffili yn awyddus i gefnogi Cyngor Caerffili wrth gynyddu ymwybyddiaeth y cyhoedd o argaeledd gwasanaethau cyfrwng Cymraeg yn ogystal â chefnogi'r Cyngor i fesur cynnydd wrth gwrdd â gofynnion y cynnig gweithredol. Ar dempled llythyron y cyngor mae'r frawdddeg ***'Gallwch ohebu mewn unrhyw iaith neu fformat. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn creu unrhyw oedi.'*** Rydym hefyd yn hysbysu yn Newsline ***'Rydym yn croesawu galwadau yn Gymraeg'***. Mae Cyfadran Gwasanaethau Cymdeithasol hefyd wedi rhedeg nifer o sesiynau hyfforddiant ar y cynnig gweithredol i staff.	Ar waith o hyd Ar waith o hyd	 Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili Menter Iaith Caerffili Polisi Corfforaethol

		Mae gwybodaeth ar ein Porthol mewnol yn cynghori aelodau staff o'r gweithdrefnau i sicrhau cydymffurfiaeth gyda Safonau'r Gymraeg.			
4.11	Datbygu partneriaethau gwell rhwng adrannau'r Cyngor a phartneriaid.	Mewn cyfarfodydd buom yn hyrwyddo partneriaethau gwahanol gan gynnwys y sefydliadau sydd ar y Fforwm Iaith a'r Fenter Iaith os yw'n berthnasol.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol

Maes Strategol 5 – Y Gweithle	Gweledigaeth – Cynyddu'r cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg yn y gweithle	Dyddiad yr adolygiad: Amlder:

Blaenoriaethau Strategol
• Cynyddu sgiliau ac ymwybyddiaeth iaith Gymraeg ymhlith rheolwyr lleol.
• Cynyddu'r wybodaeth am sgiliau ieithyddol y staff sy'n gweithio o fewn y cyngor a sefydliadau partner.
• Cynyddu cydnabyddiaeth bod y Gymraeg yn sgìl gwerthfawr yn y gweithle.
• Codi ymwybyddiaeth o bwysigrwydd y Gymraeg fel sgìl wrth recriwtio, ymhlith y rhai sy'n gyfrifol am swyddi a chyflogaeth.
• Galluogi a chefnogi staff rhugl a staff sy'n dysgu i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gweithle.
• Cydymffurfiaeth gan Wasanaethau a Gomisiynwyd a Darpariaeth Trydydd Parti Annibynol.

Rhif	Gweithred	Sylwadau Cynnydd	Statws	Dyddiad	Partneriaid
5.1	Cynyddu gwaith partneriaeth rhwng partneriaid a'r Cyngor er mwyn hyrwyddo gwerth y Gymraeg.	Mae Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili yn annog cyd-weithio o hyd yn gweithio â phartneriaid Cymraeg gan gynnig adnoddau amrywiol megis gwagleoedd, ystafelleoedd a chyflenwadau'r llyfrgelloedd.	Ar waith o hyd		Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili
		Mae Menter Iaith Sir Caerffili yn gweithio mewn partneriaeth agos ag amrywiaeth o adrannau'r Cyngor gan gynnwys: Gwasanaeth Ieuenctid, Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant, Datblygu Economaidd, Tim RDP, Cefn Gwlad a Pharciau, Polisi a Chydraddoleb. Mae'r gwaith hwn yn cynnwys cyflawni gwaith ar eu rhan neu gydweithio er mwyn datblygu a darparu gwasanaethau cyfrwng Cymraeg. Rydym yn awyddus i weld y cyfleoedd hyn yn cynyddu er mwyn sicrhau fod y cyhoedd yn medru cael mynediad i drawstoriad eang o wasanaethau cyfrwng Cymraeg. Gwelwn fod potensial ehangach i ddatblygu cytundebau lefel gwasanaeth gydag adrannau er mwyn gwella'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg trwy fanteisio ar brofiad ac arbenigedd y Fenter.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Menter Iaith Caerffili
			Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol

		Mewn cyfarfodydd buom yn hyrwyddo partneriaethau gwahanol gan gynnwys y sefydliadau sydd ar y Fforwm Iaith â'r Fenter Iaith os yw'n berthnasol.			

5.2	Annog busnesau a'r sector wirfoddol i ddefnyddio bathodynnau Iaith Gwaith er mwyn datblygu delwedd dwyieithog.	Fel rhan o brosiect Y Gymraeg mewn Busnes a Helo Blod Lleol, bu Menter Caerffili, yn dosbarthu bathodynnau, arwyddion agor a chau a llinynnau gwddf i fusnesau a sefydliadau'r sir. Yn ogystal â'r gefnogaeth ehangach i fusnesau, mae'r nwyddau hyn yn sicrhau fod nifer o fusnesau yn medru datblygu delwedd ddwyieithog sy'n annog siaradwyr Cymraeg y sir i ofyn am wasanaeth cyfrwng Cymraeg. Rydym yn parhau i weithio mewn partneriaeth gyda'r Fenter Iaith ac yn hapus i gefnogi ac annog busnesau bach a'r sector gwirfoddol i ddefnyddio bathodynnau Iaith Gwaith ac ati.	Ar waith o hyd Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022 Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Menter Iaith Caerffili Polisi Corfforaethol
5.3	Datblygu ymgyrch ar y cyd er mwyn cynyddu ymwybyddiaeth o wasanaethau cyfrwng Cymraeg presennol partneriaid megis llinellau ffôn, peiriannau hunan-wasanaeth.	Byddwn yn hapus i gydweithio ar ymgyrch fel hyn wrth symud ymlaen. Efallai gallwn adeiladu ar y cyfeirlyfr o fusnesau Cymraeg y Fenter Iaith a'i ehangu.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol
5.4	Sicrhau bod hyfforddiant iaith Gymraeg ar gael i staff i ddysgu'r iaith o lefel sylfaenol i uwch/rhuglder.	Anogir a chefnogir staff Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili o hyd i gofrestru ar gyfer cyrsiau Cymraeg a gefnogir gan yr awdurdod. Mae staff y Blynyddoedd Cynnar sy'n gweithio mewn lleoliad gofal plant yn gallu manteisio ar gwrs Iaith Gymraeg Camau sydd wedi ei greu yn benodol ar gyfer iaith i ddefnyddio mewn lleoliad blynyddoedd cynnar. Rydym wedi bod yn darparu Cyrsiau Cymraeg yn y Gweithle i staff ers 2001 o lefel blasu i hyfedredd. Rydym hefyd yn cynnig cyrsiau ar lein megis 'Say Something in Welsh' a chwrs 10 awr ar-lein Cymraeg Gwaith. Mae'r cyrsiau yn cael eu cynnig mewn modd hyblyg ac am ddim gyda staff yn cael eu cefnogi i fynychu cyrsiau.	Ar waith o hyd Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili Mudiad Meithrin Polisi Corfforaethol

5.5	Sefydlu hyrwyddo'r Gymraeg fel amcan cydnabyddiedig i reolwyr fel eu bod yn medru darparu tystiolaeth o'r gwaith a gyflawnir i gynyddu'r nifer o weithwyr sy'n siarad Cymraeg ac i hyrwyddo gwasanaethau cyfrwng Cymraeg.	Bydd camau gweithredu o'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-2024 a Strategaeth y Gymraeg Pum Mlynedd 2022-2027 yn cael eu cynnwys yn Asesiadau Perfformiad y Gyfadrannau.	Ar waith o hyd	Mawrth 2022 – ymlaen	Polisi Corfforaethol
5.6	Datblygu adnodd ac 'App' sy'n dangos yr holl busnesau a gwasanaethau sydd ar gael trwy gyfrwng y Gymraeg yn lleol er mwyn hyrwyddo'r cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg ar draws bywyd cymunedol.	Yn dilyn llwyddiant cynhyrchu cyfeirlyfr o fusnesau a gwasanaethau cyfrwng Cymraeg y Sir, mae Menter Caerffili wrthi'n ymchwilio i'r cyfleoedd i ddatblygu'r adnodd fel 'ap' neu fersiwn ryngweithiol, ddigidol ohono. Fe fydd angen sicrhau cyllid digonol ar gyfer y gwaith hwn yn ogystal â chasglu adborth gan defnyddwyr presennol yr adnodd.	Ar waith o hyd	Mawrth 2022	Menter Iaith Caerffili
		Gwnaethom gyfrannu at gyfeirlyfr y Fenter Iaith o'r busnesau roeddem yn ymwybodol ohonynt sydd yn darparu gwasanaeth yn Gymraeg. Hoffi'r syniad o gael ap.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol
5.7	Hyrwyddo'r cyfleoedd i ddilyn gyrfa trwy gyfrwng y Gymraeg yn lleol fel partneriaeth o fudiadau.	Mewn partneriaeth ag aelodau Fforwm Iaith y Sir, mae Menter Iaith Sir Caerffili yn ymrwymo i hyrwyddo'r cyfleoedd yn lleol i ddilyn gyrfa trwy gyfrwng y Gymraeg. Rydym yn croeswu'r cyfle i gyfrannu at unrhyw ymgyrchoedd marchnata neu gyfleoedd i dargedu sectorau penodol.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Menter Iaith Caerffili
		Hyrwyddwyd swyddi gyda'r Cyngor yn nigwyddiad **Sgil Iaith Sgil Gwaith** Coleg y Cymoedd. Mae angen i ddisgyblion a myfyrwyr adnabod pa mor werthfawr yw'r Gymraeg wrth chwilio am swydd neu ddewis gyrfa. Hapus i gydweithio gyda phartneriaid i gynnal Ffair Swyddi.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol

Maes Strategol 6 – Seilwaith (Polisïau ac Arferion)	**Gweledigaeth** – Bod cyrff a gwasanaethau yn integreiddio'r Gymraeg i bolisïau a gweithgareddau.	**Dyddiad yr adolygiad:** **Amlder:**

Blaenoriaethau Strategol
• Sicrhau bod y prosesau asesu effaith yn ystyried materion iaith Gymraeg yn unol â Safonau 88-90
• Sicrhau bod arferion datblygu polisi'r Cyngor yn cydymffurfio â'r Safonau Creu Polisi perthnasol
• Sicrhau y cynhelir adolygiad o'r Strategaeth hon ar ôl 5 mlynedd fel sy'n ofynnol o dan Safon 146

Rhif	**Gweithred**	**Sylwadau Cynnydd**	**Statws**	**Dyddiad**	**Partneriaid**
6.1	Sefydlu'r Gymraeg fel rhan annatod o weithdrefnau/ymarferion ymgynghori (fel elfen i'w hystyried yn ogystal â'r mudiadau sy'n rhan o'r ymgynghori).	Casglwyd a chofnodwyd safbwyntiau siaradwyr Cymraeg fel rhan o holiaduron Llyfrgell Rhymni – Lleisiau'r Gymuned.		12/21	Gwasanaethau Llyfrgelloedd Caerffili
		Mae Menter Iaith Sir Caerffili eisoes yn gweithio mewn partneriaeth â Chyngor B.S. Caerffili er mwyn sicrhau fod siaradwyr Cymraeg y Sir yn medru cyfrannu at ymgynghoriadau trwy gyfrwng y Gymraeg. Yn ystod y cyfnod dan sylw, mae'r Fenter wedi cefnogi'r Panel Safbwynt, trwy gydlynu ac arwain panel cyfrwng Cymraeg. Yn ogystal, bu'r Fenter yn cefnogi'r broses o lunio'r Asesiad Lles a'r Cynllun Lles, trwy hwyluso sesiynau cyfrwng Cymraeg gyda'r cyhoedd. Byddwn yn parhau i gefnogi yn y modd hwn ac yn croesawu cyfleoedd pellach i gefnogi ymarferion ymgynghori Cyngor Caerffili.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Menter Iaith Caerffili
		Gwnaethom sicrhau fod adrannau yn creu ethos ymgynghori yn ddwyieithog ac yn cefnogi siaradwyr Cymraeg i gymryd rhan yn yr ymgynghoriadau hynny. Rydym yn gweithio'n agos gyda'r Fenter Iaith sy'n helpu pan fyddwn yn rhedeg ymgynghoriadau ar wahanol bynciau. Rydym yn hapus i hwyluso'r digwyddiadau ac i gynnal bwrdd o siaradwyr a dysgwyr Cymraeg.	Ar waith o hyd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol

6.2	Sefydlu'r Gymraeg fel rhan annatod o ddatblygu a asesu effaith polisiau arfaethedig Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili.	Yn Ebrill 2021 gwnaethom lansio ein ***Asesiad Effaith Integredig***. Rhaid i'r asesiad cael ei ddefnyddio ar unrhyw bolisïau, adroddiadau, prosiectau a chynigion sy'n mynd at y Cabinet am benderfyniad. Mae Adran 7 o'r Asesiad Effaith Integredig yn ffocysu ar yr iaith Gymraeg. Rhaid i'r adran gael ei chwblhau gan swyddogion gan ddangos pa effaith mae'r prosiect neu gynnig yn ei chael ar y Gymraeg yn y fwrdeistref. O dan adran 7 o dempled adroddiadau'r Cyngor sef ***Crynodeb o'r Asesiad Effaith Integredig***, dylid ystyried yr iaith Gymraeg. Mae canllawiau ar gael i staff ar ein porthol a dylai pob aelod o staff fod yn ymwybodol o Safonau'r Gymraeg a'u hystyried wrth ysgrifennu polisïau. Dylid sicrhau nad oes effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg a bod y Gymraeg ddim yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r iaith Saesneg.	Cwblhawyd ond mae'r gwaith hyrwyddo yn dal i fynd	Ebrill 2017 – Mawrth 2022	Polisi Corfforaethol
6.3	Sefydlu ffactorau iaith Gymraeg fel rhan annatod o ddatblygiadau cynllunio yn nhermau tai ac ehangu darpariaeth addysg, yn arbennig lleoedd addysg Gymraeg.	Gweler yr ymateb i 6.2	Ar waith o hyd	Ebrill 2021 – ymlaen	Polisi Corfforaethol
6.4	Annog partneriaid ehangach i ystyried y Gymraeg fel rhan annatod o ddatblygu ac asesu effaith polisiau a gweithdrefnau arfaethedig.				